

Załącznik do Uchwały Nr .....

Rady Gminy Ojrzeń
z dnia .....

GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
dla Gminy Ojrzeń na 2020 rok

Ojrzeń 2019

Spis treści

I. WSTĘP.....	2
II. PODSTAWA PRAWNA.....	5
III. DIAGNOZA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII W GMINIE OJRZEŃ.....	6
3.1. Wielkość i struktura sprzedaży alkoholu na terenie Gminy Ojrzeń.....	6
3.2. Analiza problemu nadużywania alkoholu przez mieszkańców Gminy Ojrzeń.....	7
3.3. Dane liczbowe uzyskane przez KKP w Ciechanowie dotyczące stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego.....	11
3.4. Analiza problemu alkoholu wśród młodzieży z terenu Gminy Ojrzeń.....	13
3.5. Analiza problemu narkomanii wśród młodzieży z terenu Gminy Ojrzeń.....	20
IV. GŁÓWNE KIERUNKI I STRATEGIA DZIAŁAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI ZADAŃ W PROFILAKTYCE I ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.....	35
V. GŁÓWNE KIERUNKI I STRATEGIA DZIAŁAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI ZADAŃ W PRZECIWDZIAŁANIU NARKOMANII.....	39
VI. HARMONOGRAM FINANSOWY.....	41
VII. ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU I WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW KOMISJI.....	45
VIII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE.....	46
IX. INDEKS.....	47

I. WSTĘP

Za najtrudniejsze problemy społeczne w Polsce w dalszym ciągu uznaje się alkoholizm oraz narkomania. Wynika to głównie z rozmiarów, złożoności problemu, ale także kosztów społecznych i ekonomicznych, jakie ponoszą nie tylko indywidualne osoby, ale też całe społeczeństwo.

Alkohol jako produkt jest legalnym towarem na rynku, ale z uwagi na to, iż powoduje określone szkody społeczne, ekonomiczne i zdrowotne, należy podjąć szereg działań, które przeciwdziałają jego skutkom ubocznym. Nadużywanie alkoholu to nie tylko szkody zdrowotne, także społeczne, takie jak: naruszanie zasad bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie.

Środki odurzające są obecne na świecie od tysięcy lat. Człowiek od pradawnych czasów próbował osiągnąć zmiany w swojej psychice za pomocą środków psychoaktywnych. Zjawisko odurzania się dzieci i młodzieży różnymi substancjami jest jednym z najpoważniejszych przejawów wykolejenia społecznego i na całym świecie stanowi ogromny problem wychowawczy. Od kilku lat narkomania utraciła swój marginalny charakter, dotyczący jedynie wąskiego kręgu zbuntowanej młodzieży, stając się zjawiskiem coraz bardziej powszechnym i obecnym. Prezentowane w Polsce dane, w zależności od źródła, mówią o liczbie od kilku tysięcy do kilkuset tysięcy osób uzależnionych. Współcześnie przyjmuje się, że nadużywanie i nałogowe używanie narkotyków nosi charakter wieloaspektowy i interakcyjny. Wymienia się generalnie trzy grupy przyczyn: społeczne, psychologiczne i biologiczne.

Problem uzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych mimo podejmowanych od wielu lat działań mających na celu zwiększenie świadomości na temat konsekwencji nadużywania środków psychoaktywnych stale utrzymuje tendencję wzrostową.

Wymienione wcześniej dwa największe problemy społeczne wymagają od instytucji, aby podjąć działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholizmu i narkomanii. Powyższe okoliczności sprawiły, iż nałożono na jednostki samorządowe zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii. Zbiór powyższych działań spisany jest w postaci Gminnego Programu Przeciwdziałania Alkoholizmowi oraz Przeciwdziałania Narkomanii uchwalanego

corocznie przez Radę Gminy w Ojrzeniu. W myśl powyższego zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zadania nałożone na gminę obejmują:

„Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. W szczególności zadania te obejmują:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.”

Zgodnie z art.10 ust.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, do zadań własnych gminy należy:

„Przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy, obejmujących:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;

- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.”

Umieszczenie zadań wynikających z odrębnych ustaw w jednym programie wynika przede wszystkim z faktu, że do większości problemów wynikających z nadużywania alkoholu lub zażywania narkotyków można zaproponować zbieżne działania profilaktyczne oraz to, że zadania do realizacji wynikające z tych ustaw mogą być finansowane z tych samych środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

II. PODSTAWA PRAWNA

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Ojrzeń uwarunkowany jest podstawą prawną. Podstawą prawną w/w. programu jest:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 poz. 1030 ze zm.),
2. Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019r. Poz. 1030 ze zm) i inne właściwe,
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018r. Poz. 1030 ze zm.),
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 poz. 1390 ze zm.),
5. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 poz. 1390).
6. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016r, w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. Z 2016r. Poz 1492)

III. DIAGNOZA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII W GMINIE OJRZEŃ

Diagnozę sporządzono za pośrednictwem danych z Urzędu Gminy w Ojrzeniu, Komendy Powiatowej Policji w Ciechanowie oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ojrzeniu. Do zbadania problemów społecznych, jakimi są alkoholizm i narkomania, posłużono się kwestionariuszem ankiety skierowanym do młodzieży szkolnej z VII i VIII klas Szkół Podstawowych z terenu Gminy Ojrzeń. Ankieta składała się z 20 pytań, które dotyczyły wiedzy uczniów szkolnych na temat przyczyn sięgania po alkohol i narkotyki, możliwości pozyskania tych używek w różnych miejscach dostępnych publicznie oraz ich własnych doświadczeń w tej tematyce. Wyniki przeprowadzonych badań oraz pozostałe dane dotyczące diagnozy środowiska lokalnego przedstawione będą w dalszej części tekstu.

3.1. Wielkość i struktura sprzedaży alkoholu na terenie Gminy Ojrzeń

Nadzór nad liczbą punktów ze sprzedażą alkoholu powyżej 4,5 % (z wyjątkiem piwa) pełni Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, poprzez opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu pod kątem zgodności z uchwałami Rady Gminy Ojrzeń.

Tabela 1. Liczba punktów sprzedaży alkoholu na terenie Gminy Ojrzeń w 2018 roku

Rodzaj punktu sprzedaży alkoholu	Ogólna liczba punktów sprzedaży	W tym liczba punktów – sprzedaż napojów o zawartości powyżej 4,5% alkoholu
Gastronomia (sprzedaż do spożycia w miejscu sprzedaży)	0	0
Sklepy (sprzedaż do spożycia poza miejscem sprzedaży)	14	14

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ojrzeniu

Zgodnie z uchwałami Rady Gminy Ojrzeń w sprawie określenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % alkoholu przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży, liczby punktów ze sprzedażą napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w 2018 roku wynosił 14 punktów (Uchwała Nr XVIII/19/93 z dnia 15 lipca 1993r.). Aktualnie na mocy Uchwały Rady Gminy Ojrzeń z dnia 05 września 2016 roku w sprawie ustalenia na terenie Gminy Ojrzeń liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejsce sprzedaży wynosi 13 punktów. Powyższa zmiana zgodnie z uchwałą uzasadniona była ustabilizowaną liczbą punktów handlowych oraz koniecznością ograniczenia dostępności sprzedaży alkoholu.

Członkowie GKRPA w Ojrzeniu, którzy są upoważnieni przez organ zezwalający na kontrolę przedsiębiorców, przeprowadzili kontrolę przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w punktach sprzedaży alkoholu. Celem kontroli było sprawdzenie przestrzegania przez sprzedawców przepisów wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Sprawdzono zgodność posiadanych zezwoleń z rodzajami dostępnego alkoholu oraz aktualność tych zezwoleń.

3.2. Analiza problemu nadużywania alkoholu przez mieszkańców Gminy Ojrzeń

Zbadanie skali problemu uzależnienia jest trudne z uwagi na znaczny odsetek osób dotkniętych problemem, które nie są zainteresowane szukaniem wsparcia u profesjonalistów i w instytucjach pomocowych. Skalę tego problemu na terenie Gminy Ojrzeń przedstawimy na podstawie danych z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ojrzeniu. W skład w/w Komisji wchodzi 7 osób, którzy pełnią bardzo ważne role społeczne na terenie naszej gminy.

W 2018 roku odbyło się 22 posiedzeń Komisji, podczas których omawiano sprawy dotyczące:

- uzależnień oraz przeprowadzano rozmowy interwencyjno – motywujące z osobami dotkniętymi problemem alkoholowym,
- wniosków skierowanych do Komisji o przymusowe leczenie odwykowe,
- zaopiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,
- ofert programowych, które dotyczyły profilaktyki alkoholowej dla dzieci i młodzieży,
- ofert szkoleniowych,
- harmonogramu kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- innych spraw bieżących i związanych ze zmianami, jakie następowały w funkcjonowaniu Komisji.

W 2018 roku do GKRPA wpłynęło 14 wniosków o przeprowadzenie rozmów profilaktyczno – motywujących do podjęcia leczenia przez osoby uzależnione od alkoholu, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację nieletnich, uchylają się od pracy lub systematycznie zakłócają porządek publiczny. Z 14 wyżej wymienionych wniosków, 7 wniosków pochodziło od członków najbliższej rodziny, 2 wnioski zostały skierowane przez pracowników socjalnych GOPS w Ojrzeniu. Z 1 wnioskiem wystąpiła grupa robocza w ramach pracy z osobą, wobec której istnieje podejrzenie o stosowanie przemocy w rodzinie. Natomiast w 4 przypadkach wnioski o podjęcie działań przez GKRPA skierowała Prokuratura Rejonowa w Ciechanowie. We wszystkich przypadkach zgromadzona pełną dokumentację niezbędną do pracy Komisji. W wyniku podjętych działań w 5 sprawach skierowano wniosek do Sądu Rejonowego w Ciechanowie – III Wydział Rodzinny i Nieletnich w celu zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego w zakładzie lecznictwa odwykowego. O zastosowaniu w/w procedury wobec osoby uzależnionej postanawia Sąd Rejonowy, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ojrzeniu aktywnie uczestniczyła w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego do sprawa Przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Jednym z ważnych problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinie jest spożywanie alkoholu przez osoby podejrzane o stosowanie przemocy w rodzinie. Spośród 14 procedur, które były prowadzone na przełomie stycznia i grudnia 2018 roku w 9 rodzinach został wskazany problem nadużywania alkoholu. W 9 przypadkach podejmowane

były działania na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku (Dz. U. Z 2018. poz. 310) we współpracy z GKRPA w Ojrzeniu.

W 2018 roku kontynuowano prace w Punkcie Konsultacyjno – Informacyjnym do spraw Przeciwdziałania Alkoholizmowi, Narkomanii i Przemocy Domowej. Specjalista terapii uzależnień pracował z osobami potrzebującymi pomocy specjalistycznej w każdy pierwszy czwartek miesiąca. Stawianie diagnozy dotyczącej uzależnień osób zgłaszanych do GKRPA jest bardzo pomocne dla osób i rodzin mających problem z uzależnieniem od alkoholu i narkotyków. W 2015 roku udzielono 65 porad specjalistycznych i konsultacji dla osób zgłaszających się o pomoc w zakresie: uzależnień od alkoholu i/lub innych środków psychoaktywnych, dla osób współuzależnionych, kryzysu psychologicznego i innych trudnych sytuacji życiowych wymagających specjalistycznego wsparcia. Przy współudziale psychoterapeuty od uzależnień kontynuowano spotkania grupy wsparcia AA, na którą raz w miesiącu uczęszczało średnio 5 osób.

Działania profilaktyczne organizowane w szkołach z terenu Gminy Ojrzeń w 2018 roku były dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów i ukierunkowane były przede wszystkim na utrwalenie w uczniach postaw i zachowań społecznych warunkujących prawidłowy rozwój, uświadamianie młodzieży konsekwencji używania środków psychoaktywnych, alkoholu, papierosów oraz innych ryzykownych zachowań, pomaganie w rozumieniu oraz umiejętnym stosowaniu norm społecznych i systemu wartości, promowanie zdrowego stylu życia.

W ramach profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży w 2018/2019 roku organizowano następujące programy i działania:

1. „Nie pal przy mnie proszę” - program antynikotynowy dla uczniów klas I-III Szkoły Podstawowej
2. „Znajdź właściwe rozwiązanie” - program antynikotynowy dla uczniów klas V-VI Szkoły Podstawowej
3. „Trzymaj formę”- program dotyczący zasad prawidłowego odżywiania i potrzeby codziennej aktywności fizycznej realizowany w klasach VII-VIII Szkoły Podstawowej

4. „Bieg po zdrowie”- program antynikotynowej edukacji zdrowotnej dla klas IV-V Szkoły podstawowej
5. „Zdrowie to nasz skarb” program skierowany do uczniów klas I szkoły Podstawowej
6. „Pierwszy dzwonek” -
7. „Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami” program edukacji zdrowotnej dla uczniów klas I-III Szkoły Podstawowej
8. „W zdrowym ciele zdrowy duch” - program skierowany do 5 latków i 6 latków.

Odbływały się również klasowe programy obejmujące zagadnienia profilaktyki uzależnień, które obejmowały zagadnienia profilaktyki nikotynowej, alkoholowej, narkotykowej i innych środków uzależniających.

GKRPA w Ojrzeniu była organizatorem konkursu pt: „Szkoła wolna od procentów” ', którego celem było: pobudzenie i rozwój inwencji twórczej uczestników, wdrażanie i rozwijanie pracy twórczej uczestników, wyrabianie poczucie estetyki, profilaktyka uzależnień, skłanianie uczniów do postaw asertywnych.

Na terenie Gminy Ojrzeń w 2019 roku organizowany był festyn z udziałem społeczności lokalnej. Program imprezy pozwalał dzieciom wziąć udział w różnorodnych konkursach rekreacyjno sportowych oraz artystycznych. Podczas festynu prowadzona była profilaktyka dotycząca zmiany postawy mieszkańców wobec przemocy w rodzinie, uzależnień i innych zagrożeń, np. dopalaczy.

Realizowane programy lub ich elementy mają na celu podniesienie świadomości profilaktycznej uczniów na szereg różnych zagrożeń. W szkołach podczas spotkań z rodzicami przeprowadzono edukacyjne spotkania rodziców z psychologiem, terapeutą od uzależnień. Podczas spotkań zwracano szczególną uwagę na postawy rodziców, ich zachowania i zasady jakie przekazują dziecku w sprawie nadużywania alkoholu, narkotyków czy dopalaczy.

Dodatkowo w ramach programu profilaktycznego w 2019 roku sfinansowano kolonie letnie dla 4 dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. Dzieci wyjechały na kolonie letnie do Jantaru nad morzem. W trakcie turnusu realizowany był program socjoterapeutyczny, jak również prowadzono zajęcia z profilaktyki uzależnień oparte o programy profilaktyczne. GKRPA w ramach akcji profilaktyczno – edukacyjnych zakupiła i rozpowszechniła materiały

edukacyjne (notatki, broszury, plakaty). Zakupione materiały zostały rozdysponowane w miejscach użyteczności publicznej.

3.3. Dane liczbowe uzyskane od KPP w Ciechanowie dotyczące stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego

W 2019 roku w ramach pełnionych służb policjanci Komendy Powiatowej Policji w Ciechanowie oraz Posterunku Policji w Ojrzeniu podjęli łącznie wiele interwencji. Charakter i częstotliwość w/w działań obrazuje poniższa tabela:

Tabela 2. Liczba i rodzaj interwencji Policji na terenie Gminy Ojrzeń na koniec października 2019 roku

Komenda Powiatowa Policji w Ciechanowie	2019r.
Liczba nietrzeźwych osób nieletnich z terenu gminy Ojrzeń	0
Liczba mieszkańców gminy Ojrzeń zatrzymanych do wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych	7
Ilość osób, które popełniły przestępstwo kierowania samochodem w stanie nietrzeźwości	9
Ilość osób, które popełniły wykroczenie kierowania samochodem w stanie po spożyciu alkoholu	1
Liczba osób nietrzeźwych ujawnionych na terenie gminy Ojrzeń, przewiezionych do izby wytrzeźwień	0

Interwencje funkcjonariuszy KPP w ramach procedury „Niebieska Karta” wobec mieszkańców gminy Ojrzeń:	11
<ul style="list-style-type: none"> w tym procedurę zastosowano po raz pierwszy 	4
Liczba osób zatrzymanych w związku z posiadaniem substancji psychoaktywnych	1
Ilość osób, które popełniły przestępstwo kierowania samochodem po użyciu substancji psychoaktywnych	0
Ilość uczniów wobec których interweniowano na terenie szkoły – stan po użyciu alkoholu	0
Ilość uczniów małoletnich i pełnoletnich, wobec których interweniowano na terenie szkoły – stan po użyciu alkoholu bądź substancji psychoaktywnych	0

Źródło: Dane Posterunku Policji w Ojrzeniu, KPP w Ciechanowie

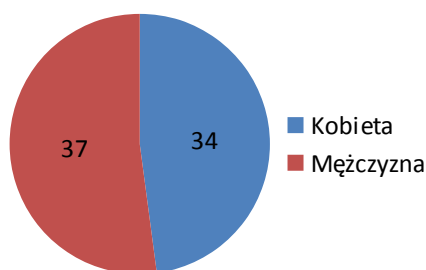
Największa część osób, wobec których Policja interweniowała odnosi się do osób popełniających przestępstwo kierowania samochodem w stanie nietrzeźwym, było ich. Jedna osoba popełniła wykroczenie kierowania samochodem po spożyciu alkoholu. Zatrzymano także 6 rowerzystów, którzy popełnili wykroczenie jazdy rowerem pod wpływem alkoholu. Niestety coraz częściej widocznym, negatywnym zjawiskiem jest stosowanie przemocy domowej będąc pod wpływem alkoholu. Funkcjonariusze policji interweniowali w tym przypadku 11 razy i 4 razy tam, gdzie procedura „Niebieskie Karty” została zastosowana po raz pierwszy. Nadal te wyróżnione problemy stanowią ważne zadanie dla całej społeczności gminnej.

3.4. Analiza problemu alkoholu wśród młodzieży z terenu Gminy Ojrzeń

Poziom wieku osób nadużywających alkohol jest coraz niższy jak i również młodzież coraz częściej sięga po różnego rodzaju środki odurzające. Rodzice najczęściej nie są świadomi, że ich dzieci mogą mieć kontakt z narkotykami czy alkoholem. Wobec czego GOPS w Ojrzeniu przeprowadził anonimowe badanie ankietowe wśród uczniów VII i VIII klas Szkół Podstawowych z terenu gminy Ojrzeń. Celem badania było zbadanie jak duża ilość młodzieży sięga po alkohol czy środki odurzające, oraz jakie odpowiednie działania profilaktyczne mających na celu zniwelowanie danego zjawiska należy podjąć.

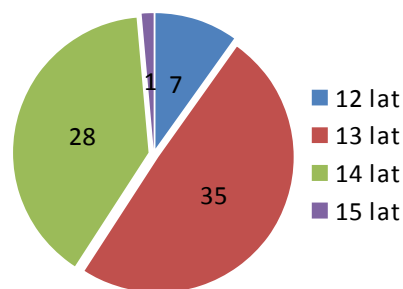
Ankieta została skierowana do uczniów wszystkich Szkół Podstawowych znajdujących się na terenie gminy Ojrzeń (31 uczniów SP w Ojrzeniu, 17 uczniów SP w Kraszewie oraz 31 uczniów SP w Młocku). W badaniu ankietowym wzięło udział 71 uczniów (8 uczniów było nieobecnych w szkole)

Wykres 1. Płeć badanych ankietowanych

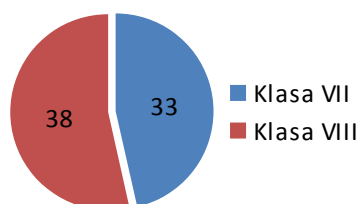
Źródło: Opracowanie własne- na podstawie wyników ankiet ankiet

Wykres 2. Wiek badanych

Źródło: Opracowanie własne- na podstawie wyników

Wykres 3. Liczba uczniów w poszczególnych klasach.

Źródło: Opracowanie własne- na podstawie wyników ankiet

Pierwsza część ankiety odnosi się do kontaktu młodzieży z alkoholem. Natomiast w drugiej części poruszony jest temat narkotyków.

Tabela 3. Bezpośredni kontakt młodzieży z alkoholem.

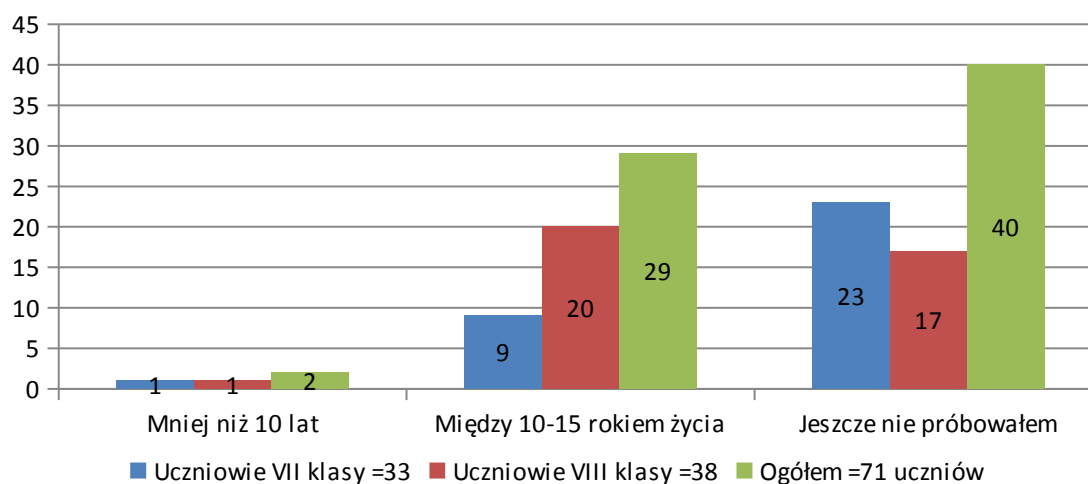
Czy kiedykolwiek piłeś/aś alkohol?	Uczniowie VII klasy N=33		Uczniowie VIII klasy N=38		Ogółem N=71	
	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
Nigdy nie próbowałem/am	24	72,73%	17	44,74%	41	57,75%
Spróbowałem/am raz, ale nie piję	9	27,27%	20	52,63%	29	40,84%
Piję kilka razy w roku	-	-	-	-		
Piję kilka razy w miesiącu	-	-	-	-		
Piję kilka razy w tygodniu	-	-	1	2,63%	1	1,41%

Źródło: opracowanie własne-na podstawie wyników ankiet.

Na pierwsze pytanie ankietowani odpowiedzieli następująco: 57,75% nigdy nie miało styczności z alkoholem. Natomiast, aż 40,84 % badanych stanowią osoby, które raz spróbowały alkoholu jednak więcej takich sytuacji nie miało miejsca. Możemy stwierdzić, iż 98,59% respondentów nie spożywa alkoholu. Jeden uczeń deklaruje, że alkohol spożywa kilka razy w tygodniu. Porównując z powyższymi danymi jest to niewielki odsetek ogółu

jednak w sytuacji tej nie można pozwolić sobie na obojętność. Należy uświadamiać i edukować młodzież z jakimi konsekwencjami wiąże się spożywanie alkoholu w tak młodym wieku.

Wykres 4. Wiek pierwszego spożycia alkoholu.

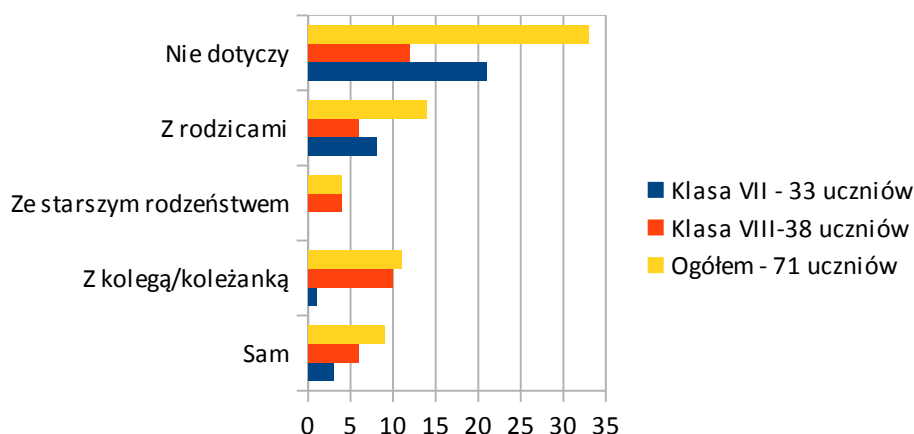

Źródło: opracowanie własne-na podstawie wyników ankiet.

Odpowiedzi ankietowanych w kolejnym pytaniu potwierdzają fakt, że 56,34% badanej młodzieży nie ma kontaktu z alkoholem. Jednak niepokojące jest to, że 2,82 % respondentów to uczniowie, którzy już przed 10 rokiem życia mieli styczność z alkoholem. Jest to bardzo istotny sygnał, który pokazuje, że działania profilaktyczne powinny być już wdrażane jak w najwcześniejszym etapie, nawet już od IV klasy szkoły podstawowej. 40,84% badanych miało styczność z alkoholem między 10-15 rokiem życia. Są to bardzo niepokojące dane, gdyż inicjacja alkoholowa powinna odbyć się w jak najpóźniejszym wieku (według prawa po ukończeniu 18 lat)

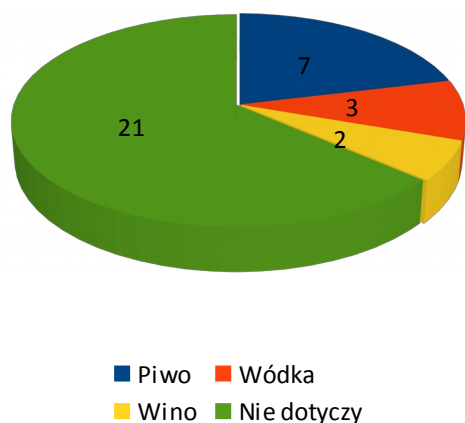
Wykres 5. Towarzystwo młodych osób podczas spożywania alkoholu.

Źródło: Opracowanie własne- na podstawie wyników ankiet. *nie wszyscy respondenci udzielili odpowiedzi na to pytanie.

Następne pytanie dotyczy towarzystwa w jakim najczęściej młodzież spożywa alkohol. Z czego wynika, że 15,49 % ankietowanych zażywa alkohol w obecności swoich znajomych, jest to zjawisko dość powszechne wśród młodzieży. Można sądzić, że część osób z tej grupy nie była dość asertywna i skosztowała alkoholu pod wpływem swoich rówieśników. Natomiast 12,76 % badanych oświadcza, że samotnie spróbowało lub spożywa alkohol. Uważać można, że głównym powodem tego zjawiska jest ciekawość. Pozostali respondenci, tj. 5,63 % wskazują na spożycie alkoholu ze starszym rodzeństwem, a 19,72% w towarzystwie rodziców. Wnioskować można, że są incydenty występujące np. podczas różnych uroczystości rodzinnych. 46,47 % respondentów nie odpowiedziało na pytanie, więc można wnioskować, że nie piją alkoholu w ogóle.

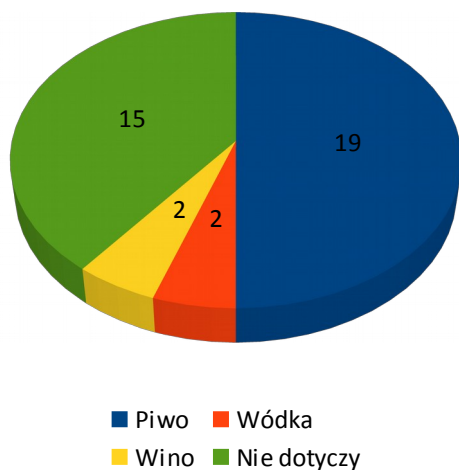
Wykres 6. Rodzaj najczęściej spożywanego alkoholu przez uczniów VII klasy

Źródło: Opracowanie własne- na podstawie wyników ankiet.

*nie wszyscy respondenci udzielili odpowiedź na pytanie.

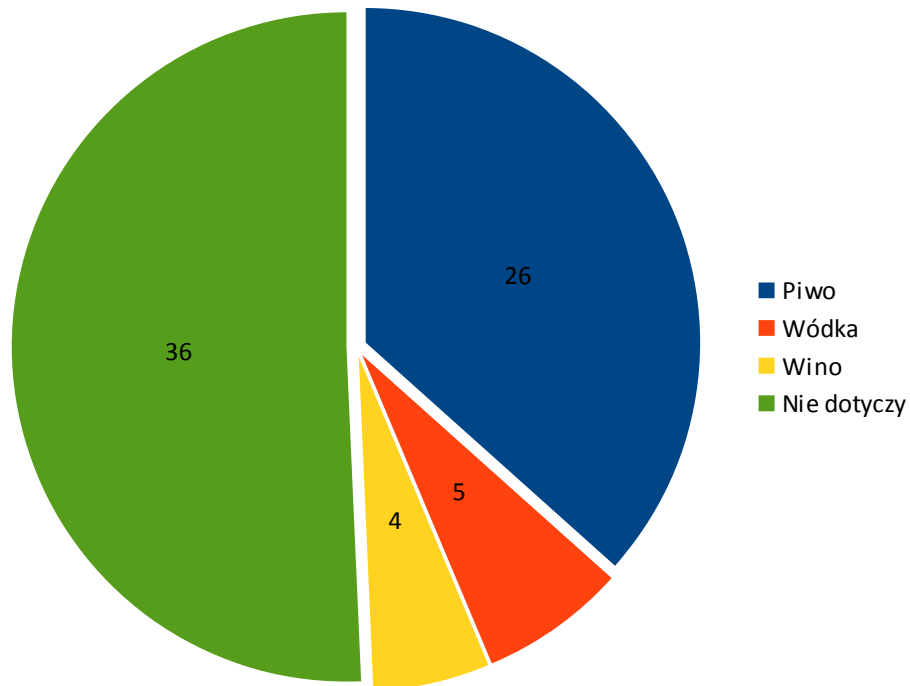
Wykres 7. Rodzaj najczęściej spożywanego alkoholu przez uczniów VIII klasy

Źródło: Opracowanie własne- na podstawie wyników ankiet.

*nie wszyscy respondenci udzielili odpowiedź na pytanie.

Wykres 8. Rodzaj najczęściej spożywanego alkoholu przez uczniów Szkół Podstawowych z terenu gminy Ojrzeń

*Źródło: Opracowanie własne- na podstawie wyników ankiet.
nie wszyscy respondenci udzielili odpowiedź na pytanie.

Piwo jest zdecydowanie najpopularniejszym napojem alkoholowym wśród ankietowanej młodzieży. Około 36,62% przebadanych uczniów sięgnęło właśnie po ten rodzaj alkoholu. Kolejnym najbardziej znanym trunkiem alkoholowym jest wódka, gdyż 7,04 % ogółu respondentów próbowało jej smaku. Pozostałe znane młodzieży trunki to wino 5,63%. Należy zwrócić uwagę na to, iż 50,71% ankietowanych nie próbowało jeszcze alkoholu i wstrzymało się od odpowiedzi na to pytanie oraz znaczna część odpowiadających to uczniowie, którzy po jednorazowym spróbowaniu alkoholu więcej po niego nie sięgnęli. Zdarzali się też uczniowie, którzy zaznaczali kilka odpowiedzi.

Tabela 4. Przyczyny spożywania przez uczniów alkoholu.

Co było przyczyną spożywania przez Ciebie alkoholu?	Uczniowie VII klasy N=33		Uczniowie VIII klasy N=38		Ogółem N=71	
	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
Kłopoty i niepowodzenia w szkole	-	-	-	-	-	-
Picie bliskich osób	6	18,18%	1	2,63%	7	9,86%
Żeby mieć dobry humor	1	3,03%	3	7,90%	4	5,63%
Żeby nie wyróżniać się ze środowiska	-	-	3	7,90%	3	4,23%
Nuda	2	6,06%	6	15,78%	8	11,27%
Inne (degustacja dla sprawdzenia smaku, święto, ciekawość)	2	6,06%	7	18,42%	9	12,67%
Nie dotyczy/brak odp	22	66,67%	18	47,37%	40	56,34%

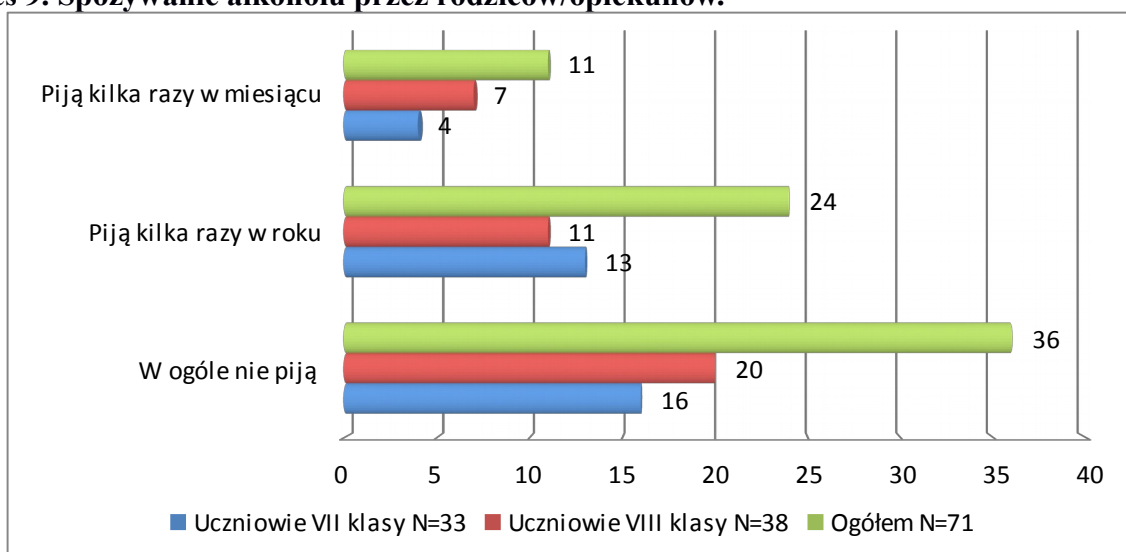
Źródło: Opracowanie własne- na podstawie wyników ankiet.

*nie wszyscy respondenci udzielili odpowiedź na pytanie.

Jak wynika z powyższej tabeli 56,34 % respondentów nie podała przyczyn picia alkoholu. przyczyn picia alkoholu.

12,67 % ankietowanych wskazało, że spróbowali alkoholu z ciekawości oraz w celu sprawdzenia smaku. Kolejna grupa 11,27% badanych skosztowała alkoholu z powodu nudy oraz dostarczenia sobie wrażeń. Dla 9,86% ankietowanych powodem było picie bliskich osób. Jak widać otoczenie, w jakim przebywa młodzież ma ogromny wpływ na jego zachowanie oraz stosunek do używek.. Nieco mniej odpowiadających bo 5,63 % sięgnęło po alkohol w celu poprawy humoru. Najmniejszy odsetek badanych bo tylko 4,23 % ankietowanych wskazało odpowiedzi na to pytanie spożywają alkohol po to ,aby nie wyróżniać się ze środowiska, w którym przebywają. Nie chcą zostać odrzuceni przez grupę, starają się o akceptację.

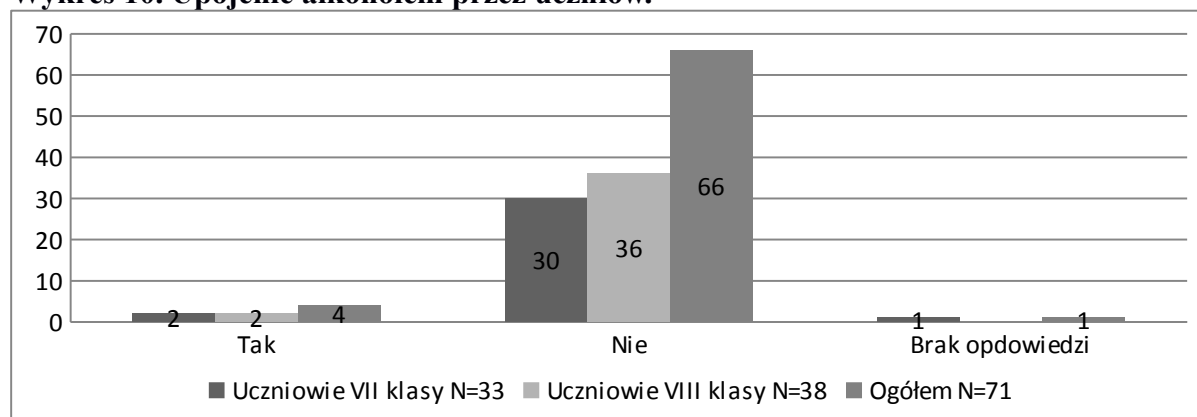
Wykres 9. Spożywanie alkoholu przez rodziców/opiekunów.

Źródło: Opracowanie własne- na podstawie wyników ankiet.

Odpowiedzi uczniów w danym pytaniu można uznać za zadowalające, gdyż 50,70 % ankietowanych deklaruje, że ich rodzice/opiekunowie nie piją alkoholu. 33,80% uczniów odpowiedziało, że ich rodzice spożywają alkohol kilka razy w roku. Jednak 15,49 % respondentów wskazuje, że ich opiekunowie mają kontakt z alkoholem kilka razy w miesiącu. Są to dane, które powinny podlegać nieustannej kontroli.

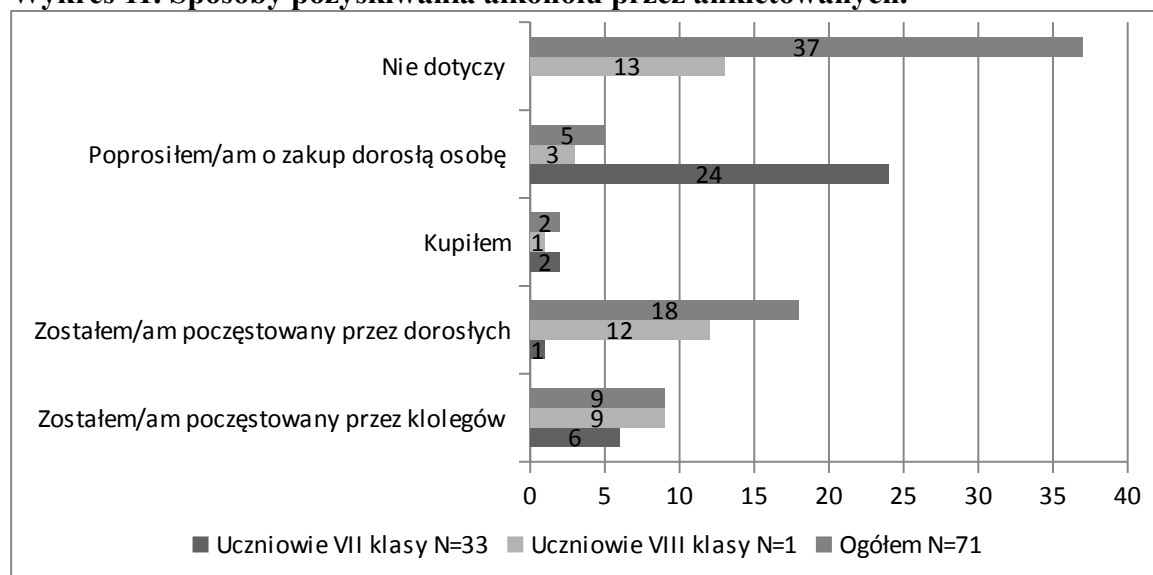
Wykres 10. Upojenie alkoholem przez uczniów.

Źródło: Opracowanie własne- na podstawie wyników ankiet.

Uczniowie klas VII i VIII Szkół Podstawowych z terenu gminy Ojrzeń deklarują, że 92,95 % z nich ani razu w życiu nie upiło się alkoholem. Zaś 5,63 % to osoby, które chociaż raz w życiu były w stanie upojenia alkoholowego. Nie są to dane zadowalające, gdyż nawet jedno upojenie alkoholem jest tragiczne w skutkach. I może pociągnąć za sobą kolejne takie incydenty, a w efekcie końcowym może prowadzić do uzależnienia.

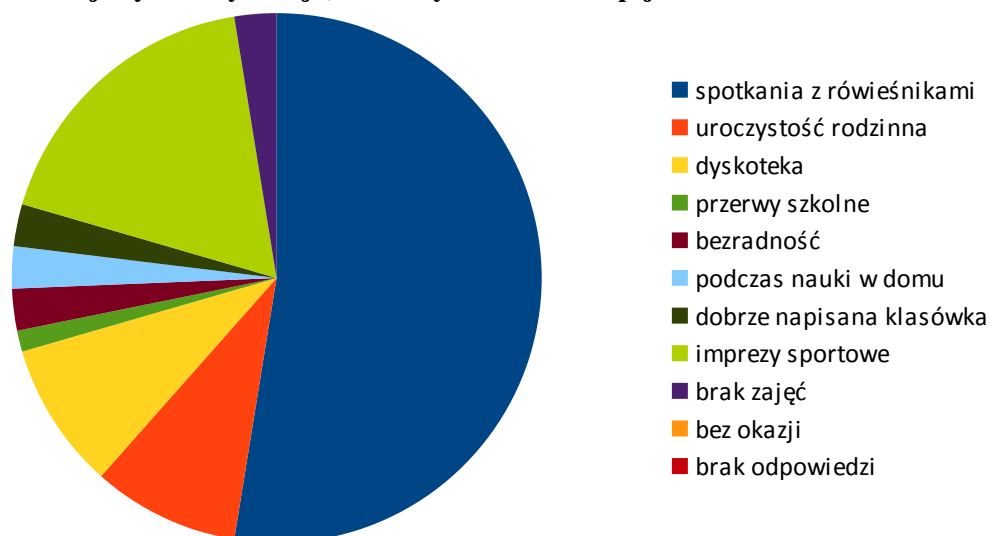
Wykres 11. Sposoby pozyskiwania alkoholu przez ankietowanych.

Źródło: Opracowanie własne- na podstawie wyników ankiet. *nie wszyscy respondenci udzielili odpowiedzi na to pytanie.

Respondenci, którzy udzielili odpowiedzi na to pytanie wskazują, że pytanie ich nie dotyczy 52,11%. W 25,35% przypadków zostali poczęstowani alkoholem przez dorosłych. 12,67 % deklaruje, że zostało poczęstowanych przez dorosłych, można wnioskować że są to osoby, które próbowały alkoholu z okazji świąt rodzinnych, wesel, sylwestra. Tylko dwie osoby ankietowane poprosiły o zakup osobę dorosłą. Dzieci nie powinny być częstowane alkoholem przez osoby dorosłe, członków rodziny, rodziców, znajomych. Zadaniem dorosłych jest nauka dzieci i wpajanie im, że abstynencja jest wartościowym stylem życia oraz wyznaczenie sztywnych zasad dotyczących alkoholu.

Wykres 12. Najczęstsze sytuacje, w których młodzież pije alkohol.

Źródło: Opracowanie własne- na podstawie wyników ankiet. *pytanie wielokrotnej odpowiedzi

Badani uczniowie stwierdzili, że zdecydowana większość z nich bo aż 57,74 % sięga po alkohol głównie na spotkaniach z rówieśnikami. Natomiast 19,72 % ankietowanych wskazuje, że piją alkohol bez okazji. 9,86% ankietowanych wskazało, że sytuacją skłaniającą do spożycia alkoholu przez młodzież jest wyjście na dyskotekę oraz 9,86 % spożywa alkohol na uroczystościach rodzinnych.

3.5. Analiza problemu narkomanii wśród młodzieży z terenu Gminy Ojrzeń

Zażywanie narkotyków przez młodzież jest bardzo destrukcyjne w skutkach. Rodzice zazwyczaj nie dopuszczają do siebie wiadomości, że to właśnie ich dziecko zagrożone jest narkotykami, może mieć z nimi kontakt, bądź już ich spróbowało. Bardzo często w naszej społeczności lokalnej istnieje przekonanie, że nas to nie dotyczy. Warto jednak sięgnąć po informacje samych młodych ludzi i z tego źródła dowiedzieć się, czy mają styczność z narkotykami i innymi środkami psychogennymi oraz jaka jest skala tego zjawiska wśród młodzieży szkolnej. Do tego celu posłużyliśmy się ankietą skierowaną do uczniów VII i VIII klas Szkół Podstawowych z terenu gminy Ojrzeń dotyczącą właśnie tego problemu. Oto, jak odpowiadali ankietowani.

Pierwszym pytaniem skierowanym w stronę uczniów była wiedza na temat istnienia problemu narkomanii wśród młodzieży.

Tabela 5. Wiedza o istnieniu narkomanii wśród młodzieży w opinii uczniów

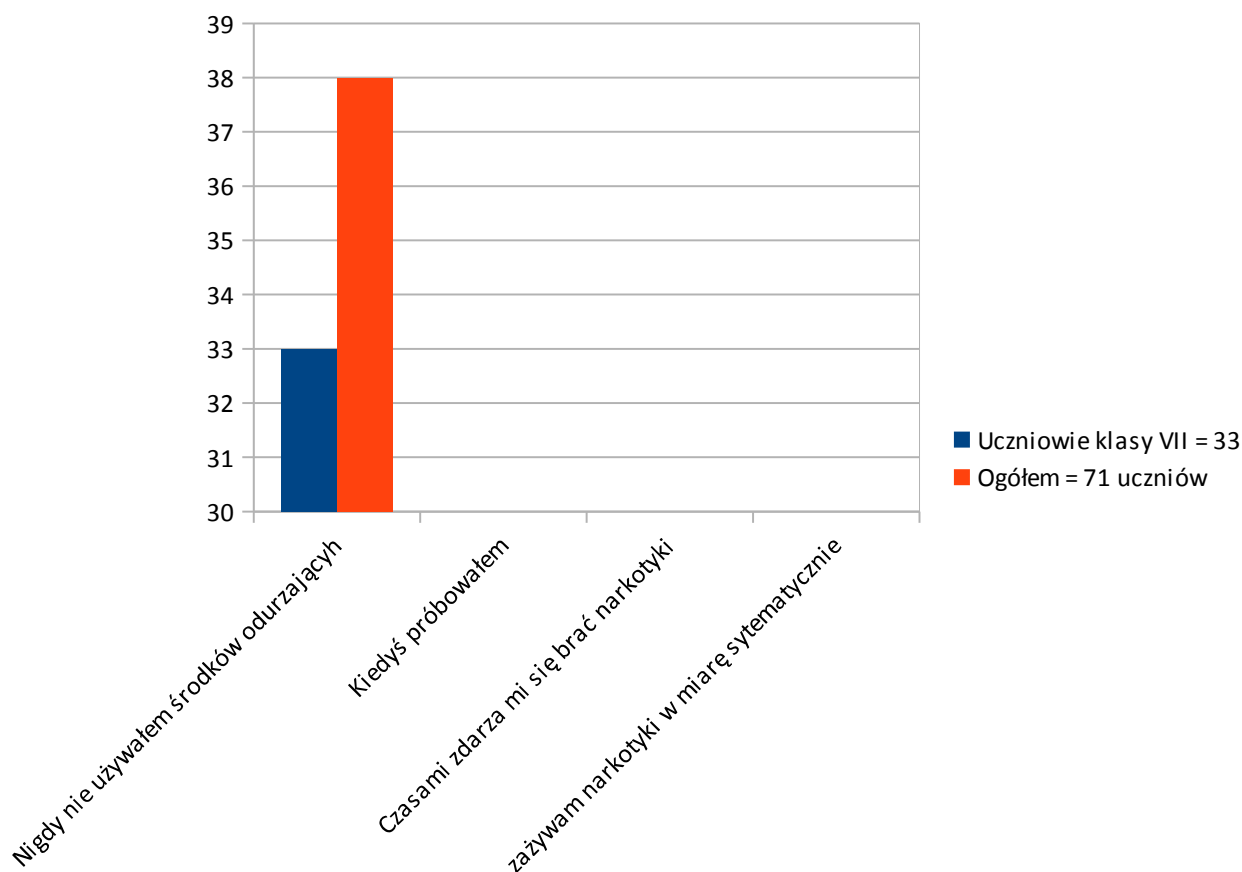
W środowisku moich rówieśników:	Uczniowie VII klasy N=33		Uczniowie VIII klasy N=38		Ogółem N=71	
	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
Nie słyszałem/am o nikim kto się narkotyzuje	25	75,76%	32	84,22%	57	80,28%
Znam kogoś kto zażywa środki odurzające	4	12,12%	3	7,89%	7	9,86%
Mam bliskiego kolegę/ koleżankę który/a zażywa narkotyki	2	6,06%	-	-	2	2,82%
Wiem o istnieniu grupy narkomanów	2	6,06%	3	7,89%	5	7,04%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Zdecydowana większość badanych uczniów Szkół Podstawowych, bo aż 80,28% nie słyszała o nikim kto ma kontakt z kolejnym środkiem uzależniającym, jakim są narkotyki. Nie mniej jednak 9,86% ogółu respondentów jest zorientowana i zna osoby, które sięgają po środki odurzające. Kolejne 2,82 % ogółu twierdzi, iż osobą uwikłaną w narkotyki jest ich bliski kolega bądź koleżanka. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że w naszej społeczności lokalnej istnieją grupy narkomanów, 7,04 % ankietowanych wiedzą o ich istnieniu. Większą wiedzą na temat korzystania z narkotyków wśród swoich rówieśników wykazują uczniowie klasy VII. To głównie oni wykazali się wiedzą na temat innych osób z ich otoczenia, które mają styczność z narkotykami. O tym, czy ten problem dotyczy ich samych zapytano w kolejnym pytaniu.

Wykres 13. Czy kiedykolwiek miałeś styczność z narkotykami?

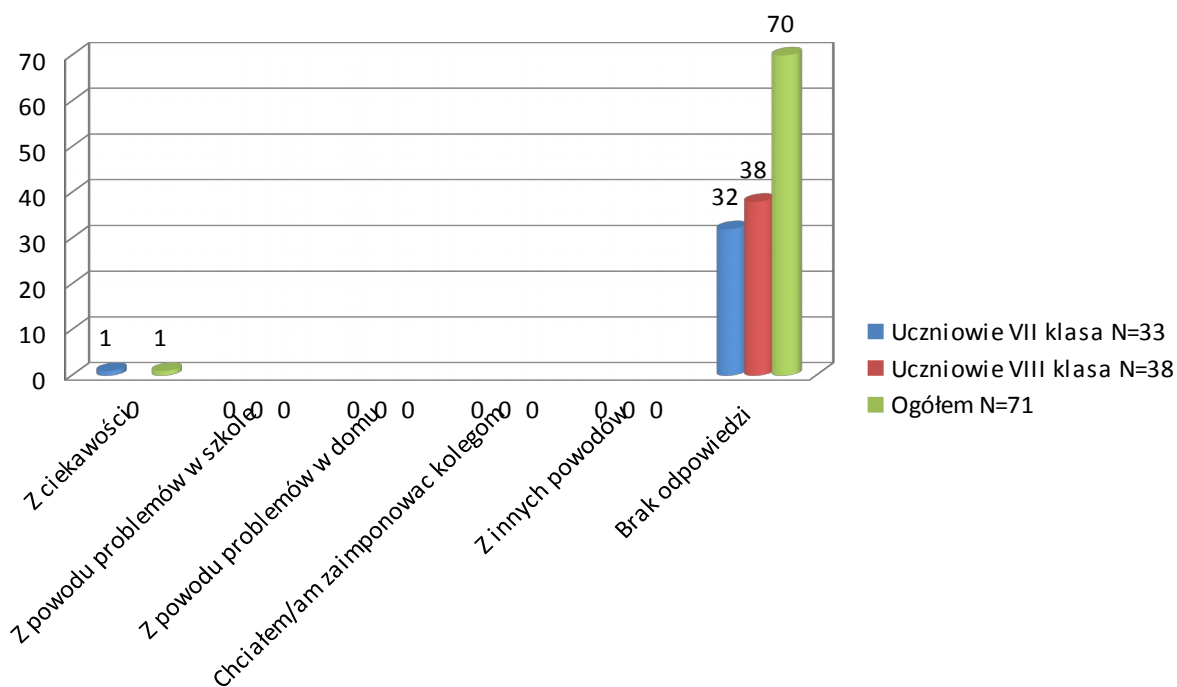
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Odpowiedzi uczniów na to pytanie okazują się niezwykle optymistyczne. Wszystkie uczniowie odpowiedziało, że nigdy nie używała środków odurzających.

Powodów, dla których młodzi ludzie sięgają po narkotyki, może być mnóstwo. Dojrzewanie to trudny okres, dlatego rodzice powinni być w tym czasie szczególnie czujni. Okres dorastania jest najtrudniejszym okresem w życiu każdego człowieka. Wkracza się w rzeczywistość, która nie zawsze się nam podoba. Jest to okres konfrontacji wyobrażeń o świecie, przyjaźni, miłości. Przyczyn sięgania po narkotyki jest zawsze wiele i nie można wyodrębnić tej jednej właściwej. Najczęściej po narkotyki sięgają ludzie młodzi, którzy odczuwają: brak poczucia bezpieczeństwa, osamotnienie, presję kolegów, zawód miłosny, niemożność sprostania obowiązkom w domu i szkole, przypodobania się grupie towarzyskiej, przeżycia ryzyka, chęci dobrej zabawy, poczucia się dorosłym, ucieczki od stawianych

wymagań. Na pytanie z jakiego powodu osoby ankietowane sięgnęły po narkotyki, odpowiedź znajdziemy w diagramie poniżej tekstu.

Wykres 14. Czy kiedykolwiek zdarzyło ci się użyć narkotyków, to z jakiego powodu to zrobiłeś?

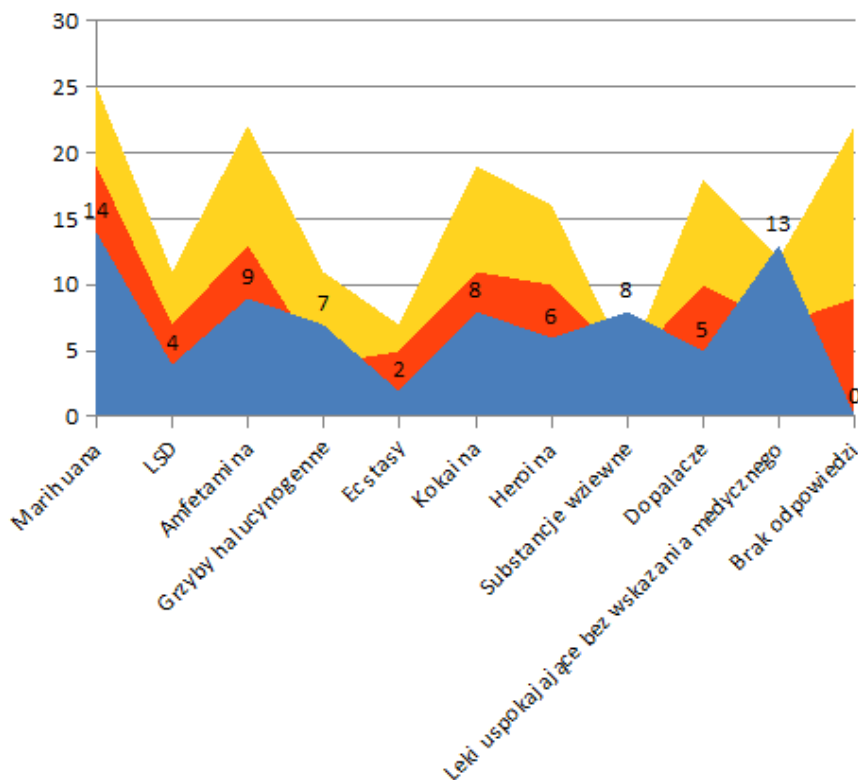

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Odpowiedzi uczniów na to pytanie okazują się znów niezwykle optymistyczne. 70 osób nie wskazało żadnej odpowiedzi. Można wnioskować, że uczniowie nie mieli nigdy styczności z narkotykami, a tym samym nie mieli powodów żeby sięgnąć po środki odurzające. Tylko jedna osoba wskazała ciekawość. Można twierdzić, że osoba ta kierowała się chęcią przeżycia czegoś dotąd nieznanego, kierowały się chęcią jednorazowego spróbowania. Ciekawość to poszukiwanie nowych wrażeń. Młodzi ludzie nie chcą się nudzić i lubią ryzyko, pragną przygód i ekscytujących wyzwań. Narkotyk pozornie zaspokaja taka potrzebę. Dzięki niemu można poczuć się ważnym, tajemniczym, dorosłym. Młodzi ludzie nie myślą wtedy o uzależnieniu, kierują się wyłącznie dobrą zabawą i niezapomnianym przeżyciem nie myśląc wówczas o konsekwencjach.

Narkotyki to potoczna nazwa stosowana dla niektórych substancji psychoaktywnych, zwykle tych nielegalnych i prowadzących do uzależnienia. Substancje psychoaktywne, to takie, które oddziałują na centralny układ nerwowy, powodując zmiany nastroju, spostrzegania, świadomości i zachowania. Pojęcie to obejmuje zarówno substancje legalne (np. nikotyna, alkohol, kofeina, niektóre leki) jak i nielegalne (np. kokaina, heroina). Z uwagi na występowanie wielu różnych rodzajów narkotyków, zapytaliśmy ankietowaną młodzież czy kiedykolwiek mieli styczność z którymś z nich, bądź słyszeli o ich istnieniu. Oto, jakie odpowiedzi uzyskaliśmy za pośrednictwem badań ankietowych.

Wykres 15. Z jakimi narkotykami miałeś styczność bądź wiesz o ich istnieniu?

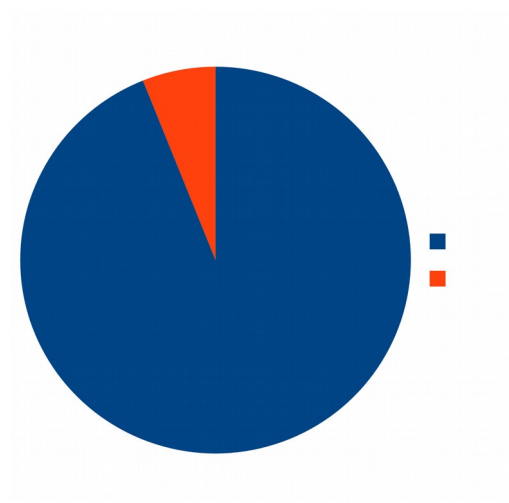
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Odpowiedź na to pytanie odwołuje się do popularności substancji narkotycznych wśród młodzieży. Osoby ankietowane miały za zadanie wyróżnić ten typ narkotyku, o którym

słyszały, bądź miały z nim bezpośrednią styczność. Respondenci wybierali więcej niż jeden środek odurzający. Największą popularność wśród młodzieży ma marihuana. To właśnie o tym narkotyku słyszało najwięcej spośród badanych, bo aż 25 osób. Kolejnymi z najbardziej znanych są w kolejności: amfetamina (22 osób), kokaina (19 osób), dopalacze (19 osób) oraz heroina (16 osób), leki uspokajające (12 osób).. Najmniej osób miało styczność z narkotykiem o nazwie „ecstasy” (7 osób) oraz substancjami wziewnymi (4 osoby).

W dzisiejszych czasach często się słyszy o dopalaczach. Zapytaliśmy ankietowanych o znajomość tego narkotyku.

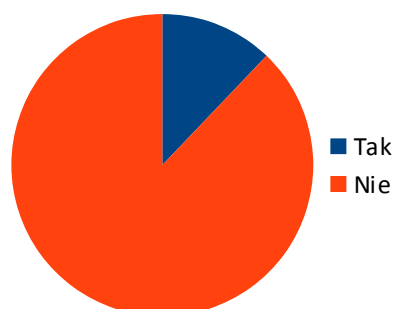
Wykres 16. Czy według Ciebie dopalacze to narkotyk?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Zdecydowana większość badanych, 65 osób wskazało, że dopalacze to narkotyk. 6 osób opowiedziało przecząco. Wnioskować można, że wiedza uczniów na temat środków odurzających pomimo nie sięgania po narkotyki jest niepełna.

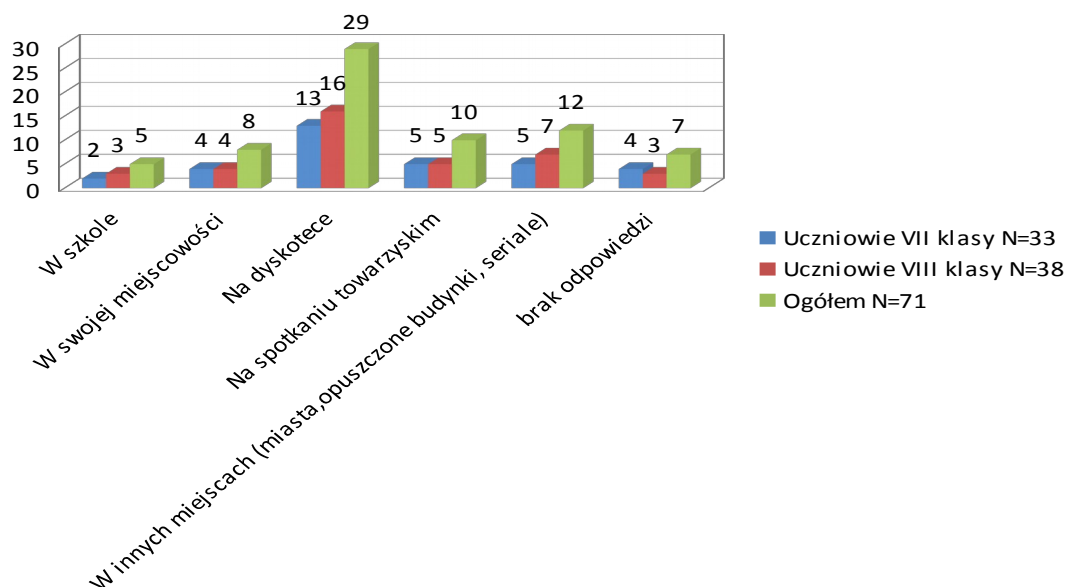
Wykres 17. Czy Ty lub ktoś z twoich znajomych zażywał kiedykolwiek dopalacze?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Większość badanych odpowiedziała na to pytanie po raz kolejny bardzo optymistycznie. 65 osób odpowiedziało, że nikt z jego znajomych nie zażywał nigdy dopalaczy. Pozostała liczba uczniów tj. 6 osób wskazało, że zna osoby które zażywają dopalacze. Mając wiedzę na temat tego jak wiele jest rodzajów substancji psychoaktywnych, zapytaliśmy naszych ankietowanych o dostępność tych środków. Ankietowani wybierali odpowiedzi spośród wymienionych, które ich zdaniem są najwłaściwsze. Zostali poproszeni o wybór wyłącznie jednej odpowiedzi. Oto, jak odpowiadali ankietowani.

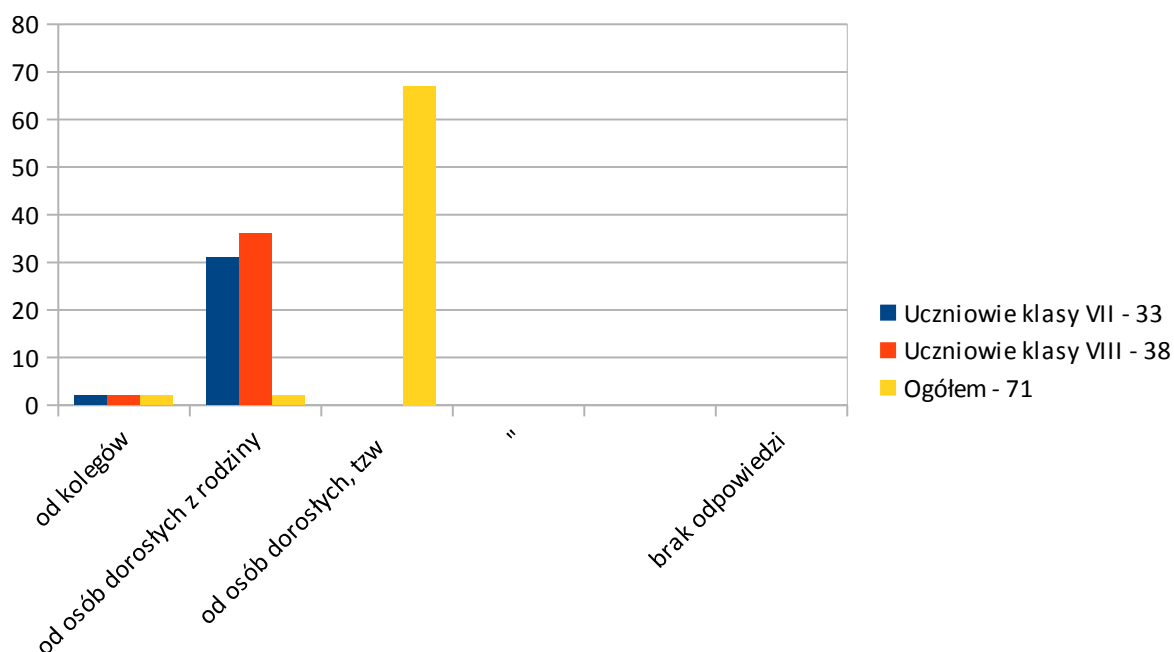
Wykres 18. Gdzie najczęściej można spotkać się z narkotykami?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Odpowiedzi respondentów były bardzo zróżnicowane. Największa ilość osób odpowiedziała, że z narkotykami najczęściej można spotkać się na dyskotecę. Takie stanowisko ma 29 spośród 71 osób ankietowanych. Kolejną odpowiedzią, która była bardzo często wymieniana przez uczniów, było wskazanie, że narkotyki najczęściej można spotkać w miastach, opuszczonych budynkach oraz w serialach telewizyjnych. Odpowiedzi takiej udzieliło 12 badanych uczniów spośród siódmych i ósmych klas Szkół Podstawowych. Młodzież z narkotykami spotyka się także na spotkaniach towarzyskich (10 odpowiedzi) oraz w szkole (5 odpowiedzi), tj. na wagarach i poza szkołą (4 odpowiedzi). Najmniej osób wśród opiniodawców wskazało na kontakt z narkotykami w swojej miejscowości. Tylko 5 osób udzieliło właśnie tej odpowiedzi., 7 osób nie udzieliło odpowiedzi na w/w pytanie.

Wykres. 19. Skąd Ty miałeś narkotyki?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Istotnym aspektem do zdiagnozowania problemu społecznego jakim jest spożywanie narkotyków, jest to skąd osoby, które wykazały, że zdarzyło im się kiedykolwiek zażyć środka narkotycznego miały do niego dostęp. Przedstawiony wyżej wykres obrazuje nam, że 67 ankietowanych nie podało odpowiedzi. Można przypuszczać, że osoby te nie zażywały nigdy narkotyków. Dwie osoby odpowiedziały, że narkotyki uzyskały od swoich kolegów oraz od tzw „dealerów”. Można twierdzić, że byli to koledzy ze szkoły, z miejsca zamieszkania, a także osoby spoza zasięgu gminnego, z którymi młodzi ludzie mają kontakt. Żadna osoba spośród ankietowanych nie wskazała osób dorosłych z rodziny. Dwie osoby dorosłych, tzw. „dealerów”, które mogłyby zajmować się dystrybucją narkotyków.

Dla podsumowania całości badań ankietowych zarówno tych dotyczących problemu alkoholu wśród młodzieży, jak i kontaktu z narkotykami, zostały opracowane dwa oddzielne pytania. Pytania te zostały skierowane do badanych uczniów, mając na celu zebranie w całość ich spostrzeżeń na temat w/w problemów społecznych. Pierwsze z nich dotyczyło motywacji sięgania przez młodzież po alkohol lub narkotyki. Oto, jakie uzyskaliśmy odpowiedzi:

Tabela 6. Dlaczego Twoim zdaniem młodzież sięga po alkohol lub narkotyki?

Dlaczego Twoim zdaniem młodzież sięga po alkohol lub narkotyki?	ALKOHOL			NARKOTYKI		
	Uczniowie VII klasy N=33	Uczniowie VIII klasy N=38	Ogółem N=71	Uczniowie VII klasy N=33	Uczniowie VIII klasy N=38	Ogółem N=71
Bo taka jest moda	16	24	40	17	12	29
Aby zaimponować w środowisku	28	30	58	17	16	33
Z powodu trudności w nauce	9	15	24	14	14	28
Z powodu problemów osobistych	23	24	47	14	12	26
Z powodu problemów rodzinnych	25	16	41	8	11	19
Pod wpływem mediów	16	21	37	15	8	23
Pod wpływem reklamy alkoholu	19	22	41	2	0	2
Pod wpływem stresu	14	13	27	7	12	19
Inne (depresja)	0	1	1	0	1	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Młodzież jednoznacznie wskazała, że głównym powodem sięgania po alkohol jest **chęć zaimponowania w środowisku rówieśniczym**. Chęć dorównania grupie, obawa przed wykluczeniem okazuje się być wiodącym motorem do sięgania po używki, które są dla młodzieży zabronione. Młodemu człowiekowi bardzo zależy na akceptacji ze strony kolegów i z obawy przed wyśmianiem, za namową rówieśników, sięga po pierwsze piwo czy drinka. Inicjacja alkoholowa jest tym łatwiejsza, że współcześnie praktycznie każda impreza nastolatków jest suto zakrapiana napojami alkoholowymi. Taką odpowiedź zaznaczyło aż 58 ankietowanych. Kolejnym przyczyną, która wysuwa się na pierwszy plan są **problemy osobiste młodzieży**. Powyższą odpowiedź wskazało 47 uczniów. Młodzi ludzie bardzo często traktują alkohol jako panaceum na swoje smutki i problemy. Skoro jestem nieśmiały, dodam sobie odwagi i pewności siebie, wypijając piwo. Alkohol rozluźnia, daje poczucie swobody i

radości, dlatego wiele nastolatków sięga po etanol w przypadku **kłopotów z rodzicami (41 badanych uczniów)**. Należy także przytoczyć odpowiedź młodzieży, która wskazuje na powód sięgania po alkohol z uwagi na występującą modę i szeroko pojęty wpływ reklamy. Tę odpowiedź wybrało 41 uczniów. Postawy wobec alkoholu kształtują także media i spoty reklamowe, które promują filozofię życia koncentrującą się na maksymalizowaniu uczucia przyjemności. Alkohol zaczyna się kojarzyć młodym ludziom z zabawą, radością, fajnym sposobem na spędzenie wolnego czasu i brakiem jakichkolwiek problemów. W przypadku narkotyków młodzież równomiernie rozłożyła swoje poglądy na prawie wszystkie z wypisanych odpowiedzi. Z podanych wyników można wybrać jedną kluczową przyczynę, **którą jest zaimponowanie w środowisku**. Tę odpowiedź wybrało 33 uczniów. Kolejne dwie najbardziej popularne to z powodów panującej mody (29 osób) oraz trudności w nauce (28 uczniów).

Kolejne zbiorcze pytanie odnośnie narkotyków i alkoholu miało na celu poznanie opinii badanych uczniów na temat wymienionych poglądów. W tabeli wyszczególniono odpowiednio dobrane sformułowania. Młodzież miała dokonać oceny związanej z tym czy zgadzają się z wybraną opinią czy też nie. Mogli także wskazać, iż nie mają swojego określonego zdania w przypadkach powyższych stwierdzeń.

Tabela 7. Jak oceniasz poniższe poglądy

Jak oceniasz poniższe poglądy?	Zgadzam się			Nie zgadzam się			Nie mam zdania		
	Uczniowie VII klasy N=33	Uczniowie VIII klasy N=38	Ogółem N=71	Uczniowie VII klasy N=33	Uczniowie VIII klasy N=38	Ogółem N=71	Uczniowie VII klasy N=33	Uczniowie VIII klasy N=38	Ogółem N=71
Alkohol pomaga w trudnych sytuacjach	2	1	3	25	24	49	4	9	13
Mogę uzależnić się od alkoholu	14	16	30	8	8	16	8	11	19
Należy zalegalizować miękkie narkotyki	1	8	9	16	13	29	12	13	25

W dzisiejszych czasach trzeba umieć pić alkohol	2	9	11	19	11	30	7	15	22
Mogę uzależnić się od narkotyków	15	16	31	9	13	32	7	5	12
Warto spróbować jak działa narkotyki	1		1	24	26	50	2	8	10
Można w sposób bezpieczne używać narkotyki	2	2	4	21	23	44	8	10	18
W młodości trzeba spróbować wszystkiego		2	2	24	23	47	5	10	15
Picie alkoholu jest nieszkodliwe	4	4	8	21	26	47	3	7	10
Tylko ludzie niezaradni sięgają po alkohol	13	7	20	10	17	27	6	12	18
Tylko ludzie niezaradni sięgają po narkotyki.	12	6	18	11	17	28	4	11	15

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Spośród poglądów, które opiniowali respondenci do analizy wyłowiono trzy najczęściej wskazywane. Młodzież zgadza się z pojęciem, iż od alkoholu i narkotyków można się uzależnić. Taką odpowiedź wybrało odpowiednio 30 i 31 uczniów. Jednocześnie zgadzają się także z faktem, że alkohol w dzisiejszych czasach należy umieć spożywać. To trzecia wśród popularnych odpowiedzi, w stosunku do której badana młodzież wyraziła swoją aprobatę (11 odpowiedzi). Ankietowani sądzą, iż po alkohol i narkotyki sięgają ludzie niezaradni życiowo (20 i 18 uczniów).

Nie zgadzają się również z faktem, że warto sięgać po narkotyki (50 odpowiedzi), alkohol pomaga w trudnych sytuacjach (49 odpowiedzi), picie alkoholu jest nieszkodliwe (47 wskazań). Jednocześnie uważają, że w młodości należy spróbować wszystkiego (36 odpowiedzi). Jest to pozytywne przeświadczenie, za którym opowiedziała się ankietowana młodzież. Respondenci nie mają zdania co do tego czy należy w prawie polskim

zalegalizować narkotyki typu miękkiego (25 głosów). Nie mają zdania w przypadku określenia, iż można w sposób bezpieczny używać narkotyki oraz tylko ludzie niezaradni sięgają po alkohol czy też narkotyki (18 i 18 głosów).

Wszelkie dotąd uzyskane wyniki wskazują na potrzebę prowadzenia szeroko rozumianej profilaktyki dostosowanej do potrzeb młodzieży. Celem podejmowanych działań powinno być promowanie zdrowego stylu życia, opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej. Ważne jest także rozwijanie umiejętności pozwalających radzić sobie z trudnymi sytuacjami stresowymi. Realizatorami działań poza rodzicami powinni być nauczyciele wspierani przez psychologów i pedagogów szkolnych a terenem tych działań szkoła i inne miejsca, w których młodzież spędza czas. Spożycie alkoholu czy narkotyków nie może być rytuałem wprowadzającym w dorosłe życie. Problem alkoholizmu wśród młodzieży jest poważnym problemem społecznym, tym bardziej, że ilość spożywanego przez młodych ludzi alkoholu systematycznie wzrasta, obniża się wiek inicjacji alkoholowej i rośnie ilość pijących dziewcząt.

IV. GŁÓWNE KIERUNKI I STRATEGIA DZIAŁAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI ZADAŃ W PROFILAKTYCE I ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Zadanie: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Metody służące realizacji zadania:

- Organizowanie i finansowanie profesjonalnych i autorskich programów profilaktycznych w szkołach.
- Wspieranie szkół w realizacji zadań profilaktycznych i edukacyjnych oraz kreujących zdrowy styl życia dzieci i rodziców.
- Przeprowadzenie badań wśród uczniów gimnazjów w celu zdiagnozowania problemu alkoholowego młodzieży, narkotykowego i przemocowego.
- Organizowanie i finansowanie szkoleń dla osób pracujących na rzecz rozwiązywania problemu uzależnień oraz pomagających ofiarom przemocy.
- Finansowanie kolonii edukacyjnych z programem socjoterapeutycznym dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
- Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych, broszur i czasopism wśród mieszkańców gminy.
- Współpraca ze Szkołami, Gminną Biblioteką Publiczną w celu organizowania wystaw tematycznych (zakup fachowej literatury i eksponowanie jej na wystawach i gazetkach ściennych).

Wskaźniki oceny realizacji zadań.

Liczba programów profilaktycznych zrealizowanych w szkołach.

Liczba przedsięwzięć informacyjno - edukacyjnych promujących ograniczenie spożycia alkoholu.

Liczba osób które ukończyły specjalistyczne szkolenia z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Liczba uczniów, rodziców i nauczyciel, którzy wzięli udział w profesjonalnych i autorskich programach profilaktycznych.

Zadanie: Zwiększenie dostępności pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.

Metody służące realizacji zadania:

1. Prowadzenie Gminnego Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego,
2. Współpraca właściwych służb (policja, nauczyciele, służba zdrowia organizacje pozarządowe) w realizowaniu procedury przeciwdziałania przemocy,
3. Pomoc finansowa dla rodzin z problemem alkoholowym w postaci zakupu posiłków dla dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach sportowych, programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
4. Realizacja wniosków na leczenie i badania psychologiczne.

Wskaźniki oceniające realizację zadania:

1. Liczba osób korzystających z Gminnego Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego,
2. Liczba rodzin z problemem alkoholowym i problemem przemocy objętych pomocą GOPS,
3. Liczba interwencji policji podejmowanych w związku z przemocą w rodzinie.

Zadanie: Wspomaganie i koordynacja działalności podmiotów i osób na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych.

Metody służące realizacji zadań:

1. Systematyczne monitorowanie problematyki uzależnień w społeczności lokalnej.
2. Wsparcie materialne, i merytoryczne dla instytucji, organizacji pozarządowych innych podmiotów zajmujących się statutowo rozwiązywaniem problemów alkoholowych.
3. Współpraca z organizacjami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz promowania trzeźwości.
4. Przygotowywanie i propagowanie materiałów edukacyjno – informacyjnych.

Wskaźniki oceniające realizację zadania:

1. Liczba podmiotów współpracujących z Gminą w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.
2. Liczba przedsięwzięć informacyjno - edukacyjnych realizowanych wspólnie z organizacjami działającymi na rzecz promowania trzeźwości i zdrowego stylu życia.

Zadanie: Działanie na rzecz ograniczenia dostępności i zmiany struktury spożycia alkoholu na terenie gminy oraz przestrzegania prawa w zakresie obrotu napojami alkoholowymi.

Metody realizacji zadania:

1. Rada Gminy na podstawie diagnozy problemów alkoholowych oraz zadań zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w formie odrębnej uchwały przyjmuje:
  - szczegółowe zasady wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożywania w miejscu lub poza miejscem sprzedaży oraz kontroli przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi,
  - zasady określające miejsca i obiekty na terenie lub w pobliżu, których zakazana będzie sprzedaż, podawanie, spożywanie oraz wnoszenie napojów alkoholowych.

2. Przestrzeganie zasad obrotu napojami alkoholowymi zawartych w Ustawie i warunków określonych w zezwoleniu ze szczególnym uwzględnieniem zakazu sprzedaży wyrobów alkoholowych osobom niepełnoletnim, nietrzeźwym oraz przestrzeganie zakazu reklamy alkoholu.
3. Ustalenie zasad, form i zakresu prowadzenia kontroli sprzedaży napojów alkoholowych wraz ze skazaniem instytucji i osób upoważnionych do prowadzenia takich kontroli.

Wskaźniki oceniające realizację zadania:

1. Liczba punktów sprzedaży alkoholu,
2. Liczba wydanych i cofniętych zezwoleń,
3. Liczba interwencji policji i innych osób upoważnionych (wobec naruszenia warunków sprzedaży alkoholu),
4. Liczba kontroli punktów sprzedaży alkoholu.

V. GŁÓWNE KIERUNKI I STRATEGIA DZIAŁAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI ZADAŃ W PRZECIWDZIAŁANIU NARKOMANII

Zadanie: Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem następować będzie poprzez:

- I. umożliwienie podjęcia leczenia osób uzależnionych poprzez dofinansowanie dojazdu do placówek zajmujących się tą problematyką;
- II. rozpowszechnianie informacji teleadresowych o placówkach lub punktach zajmujących się problematyką narkomanii,
- III. współpraca właściwych służb (policja, nauczyciele, służba zdrowia) w realizowaniu procedury przeciwdziałania narkomanii;
- IV. pomoc finansowa dla rodzin z problemem narkomanii w postaci zakupu posiłków dla dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach sportowych, programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- V. realizacja wniosków na leczenie i badania psychologiczne.

Zadanie: Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej poprzez:

1. umożliwienie korzystania z pomocy prawnej i pomocy pracownika socjalnego;
2. poradnictwo i konsultacje w punkcie konsultacyjnym;
3. współpraca z policją, sądem rodzinnym i dla nieletnich oraz kuratorami sądowymi w zakresie resocjalizacji osób z objawami demoralizacji i niedostosowania społecznego.

Zadanie: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży poprzez:

1. dofinansowanie programów profilaktycznych realizowanych w poszczególnych szkołach;
2. dofinansowanie szkoleń dla pedagogów i nauczycieli niezbędnych do realizacji profesjonalnych programów profilaktycznych na terenie szkół;
3. organizowanie lub dofinansowanie pogadek dla rodziców, uczniów;
4. zwiększenie wiedzy i świadomości społeczeństwa w zakresie problematyki narkomanii,
5. szkolenia dla członków Komisji;
6. zakup broszur, ulotek i innych materiałów edukacyjnych i informacyjnych związanych z problematyką uzależnień i rozprowadzanie ich wśród mieszkańców gminy;

Zadanie: Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

1. Upowszechnienie informacji dot. adresów instytucji i miejsc, gdzie można skorzystać z bezpłatnej pomocy psychologicznej w konkretnych sytuacjach życiowych – informator, ulotki.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych obok opiniowania i inicjowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych posiada kompetencje do podejmowania czynności zmierzających do kierowania osób uzależnionych na leczenie pod nadzorem Sądu i badania w przedmiocie uzależnienia. Dla potrzeb Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pracownicy socjalni GOPS w Ojrzeńcu przeprowadzają wywiady środowiskowe u osób nadużywających alkoholu i substancji psychoaktywnych.

VI. HARMONOGRAM FINANSOWY

GMINNEGO PROGRAMU ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Lp.	Nazwa zadania	Odpowiedzialny	Termin realizacji	Koszt realizacji w zł
1.	Wynagrodzenie dla członków GKRPA	Przewodniczący Komisji	Stosownie do potrzeb, nie rzadziej niż raz na kwartał	20 760 zł
2.	Profilaktyka:			
	- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej szczególnie dla dzieci i młodzieży w zakresie uzależnień od alkoholu i przemocy w rodzinie (Gminny Festyn Zdrowia, konkurs plastyczny podsumowany i nagrodzony na uroczystości szkolnej z okazji Dnia Dziecka)	Dyrektorzy szkół, Przewodniczący Komisji	W trakcie trwania roku szkolnego	2300 zł
	- organizowanie i finansowanie programów profilaktycznych w szkołach na temat uzależnień, 1. Program psychoprofilaktyki uzależnień „Sygnał 1” oraz „Sygnał 2” w VI kl. szkoły podstawowej i II kl. gimnazjum	Dyrektorzy szkół Konsultant do spraw uzależnień	W trakcie trwania roku szkolnego	1493 zł
	- organizowanie lokalnych porad, konferencji w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym	Dyrektorzy szkół, Kierownik GOPS	W trakcie trwania roku szkolnego	W ramach działalności punktu konsultacyjnego

	- kolonie socjoterapeutyczne dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym	Dyrektorzy szkół, Kierownik GOPS	Wakacje letnie	2000 zł
	- dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych zwiększających kompetencje osób podejmujących działania w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności członków GKRPA, pracowników GOPS, nauczycieli, członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (delegacji)	Przewodniczący Komisji, Kierownik GOPS	W ciągu roku	2000 zł
	- współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Przewodniczący Komisji, Kierownik GOPS	W ciągu roku	0 zł
3.	Pomoc dla osób uzależnionych i ich rodzin:			
	- prowadzenie punktu konsultacyjno – informacyjnego (indywidualne spotkania ze specjalistą terapii uzależnień)	Kierownik GOPS	W ciągu roku (raz w miesiącu)	10 600 zł
	- wykłady dla rodziców z zakresu profilaktyki uzależnień „Jak pomóc dziecku w profilaktyce uzależnień”	Konsultant do spraw uzależnień	W ciągu roku	
	- pomoc w zorganizowaniu i funkcjonowaniu grupy samopomocowej AA	Konsultant do spraw uzależnień	W ciągu roku	
	- zakup materiałów biurowych, zakup materiałów edukacyjnych, informacyjnych z zakresu alkoholizmu, przemocy w rodzinie dla szkół, GOPS	Przewodniczący Komisji, Kierownik GOPS	W ciągu roku	3000 zł
	- realizacja wniosków kierowanych na leczenie (wydawanie opinii przez biegłych sądowych w zakresie	Przewodniczący Komisji, Kierownik GOPS	W ciągu roku	2500 zł

	uzależnienia od alkoholu)			
4.	Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod względem respektowania przepisów związanych ze sprzedażą, spożyciem i reklamą napojów alkoholowych	Przewodniczący Komisji	Cały rok	0 zł
5.	Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych	Przewodniczący Komisji, Kierownik GOPS	Cały rok	400 zł
OGÓŁEM:				40053 zł

GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Lp.	Nazwa zadania	Odpowiedzialny	Termin realizacji	Koszt realizacji w zł
1.	Profilaktyka:			
	- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej szczególnie dla dzieci i młodzieży w zakresie uzależnień od narkotyków (festyny, konkursy, pogadanki organizowane w szkołach; zakup materiałów promocyjnych, nagrody)	Dyrektorzy szkół, Kierownik GOPS	W trakcie trwania roku szkolnego	1800 zł
	- wspieranie i organizacja szkoleń z zakresu narkomanii z udziałem nauczycieli, członków GKRPA oraz innych osób pracujących na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień oraz pomagającym ofiarom przemocy	GKRPA, Kierownik GOPS	Cały rok	700 zł

2.	Pomoc dla osób uzależnionych i ich rodzin:			
	- prowadzenie punktu konsultacyjno – informacyjnego (udzielanie porad specjalisty psychoterapii uzależnień)	Kierownik GOPS	W ciągu roku (raz w miesiącu)	600 zł
	- udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy doraźnej poprzez pracę socjalną, a w szczególności: sporządzenie wniosku do Sądu, w sytuacjach najtrudniejszych kierowanie do wskazanego Domu Interwencji Kryzysowej, wskazywanie ośrodków specjalizujących się leczeniem od środków psychoaktywnych	Kierownik GOPS	W ciągu roku	0 zł
	- pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, integracja ze środowiskiem lokalnym z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu społecznego	Kierownik GOPS	W ciągu roku	Finansowanie zadania na podstawie odrębnych przepisów (ustawy o pomocy społecznej)
	- zakup dożywiania dla dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach: opiekuńczo – wychowawczych, socjoterapeutycznych, sportowych	Kierownik GOPS, Dyrektorzy szkół	W trakcie trwania roku szkolnego	200 zł
OGÓLEM:			3300 zł	

VII. ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU I WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW KOMISJI

1. Środki na realizację gminnego programu pochodzą z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Środki, o których mowa znajdujące się w dyspozycji Wójta Gminy nie wykorzystane w bieżącym roku kalendarzowym przechodzą na rok następny do wykorzystania na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii
3. Wynagrodzenie za uczestnictwo w posiedzeniach komisji przysługuje miesięcznie w wysokości brutto:
  - członkom komisji po: 220 zł
  - przewodniczący: 310 zł
  - zastępca przewodniczącego: 270 zł
  - sekretarz komisji: 270 zł
4. Wynagrodzenie przysługuje za udział w co najmniej jednym posiedzeniu w miesiącu.
5. Zapłata za dojazdy do punktów handlowych będzie wypłacana na podstawie oświadczenia.

Członkowi komisji, który z tytułu wykonywania funkcji odbywa podróże służbowe przysługuje zwrot kosztów podróży na zasadach przyjętych dla delegacji służbowych jak dla pracownika urzędu.

VIII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Na podstawie art. 4 ust. 2 Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2017 powierza się Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ojrzeniu we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ojrzeniu,
2. Zobowiązuje się Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ojrzeniu do złożenia sprawozdania z realizacji niniejszego Programu Wójtowi Gminy Ojrzeń oraz Radzie Gminy Ojrzeń, po roku którego sprawozdanie dotyczy,
3. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych uchwałami Rady Gminy w Ojrzeniu.

IX. INDEKS TABEL

Tabela 1. Liczba punktów sprzedaży alkoholu na terenie Gminy Ojrzeń w 2018 roku.....	6
Tabela 2. Liczba i rodzaj interwencji Policji na terenie Gminy Ojrzeń w 2019 roku.....	11
Tabela 3. Bezpośredni kontakt młodzieży z alkoholem.....	14
Tabela 4. Przyczyny spożywania alkoholu przez uczniów.....	19
Tabela 5. Wiedza o istnieniu problemu narkomanii wśród młodzieży w opinii respondentów	
Tabela 6. Dlaczego Twoim zdaniem młodzież sięga po alkohol lub narkotyki?.....	31
Tabela 7. Jak oceniasz poniższe poglądy?.....	32

X. INDEKS WYKRESÓW

Wykres 1. Płeć badanych ankietowanych.....	13
Wykres 2. Wiek badanych.....	13
Wykres 3. Liczba uczniów w poszczególnych klasach.....	14
Wykres 4. Wiek pierwszego spożycia alkoholu przez ankietowanych.....	15
Wykres 5. Towarzystwo młodych osób podczas spożywania alkoholu.....	16
Wykres 6. Rodzaj najczęściej spożywanego alkoholu przez uczniów klasy VII.....	17
Wykres 7. Rodzaj najczęściej spożywanego alkoholu przez uczniów klasy VIII	17
Wykres 8. Rodzaj najczęściej spożywanego alkoholu przez uczniów Szkół Podstawowych z terenu gminy Ojrzeń.....	18
Wykres 9. Spożywanie alkoholu przez rodziców/opiekunów.....	20
Wykres 10. Upojenie alkoholem przez uczniów.....	20
Wykres 11. Sposoby pozyskiwania alkoholu przez ankietowanych.....	21
Wykres 12. Najczęstsze sytuacje w których młodzież pije alkohol	22
Wykres 13. Czy miałeś kiedykolwiek styczność z narkotykami?.....	24
Wykres 14. Czy kiedykolwiek zdarzyło Ci się zażyć narkotyków, to z jakiego powodu to zrobiłeś/aś?.....	25

Wykres 15. Z jakimi narkotykami miałeś/aś styczność, bądź wiesz o ich istnieniu?.....	26
Wykres 16. Czy według Ciebie dopalacze to narkotyki?.....	27
Wykres 17. Czy Ty lub ktoś z twoich znajomych zażywał kiedykolwiek dopalacze?.....	28
Wykres 18. Gdzie najczęściej można spotkać się z narkotykami.....	29
Wykres 19. Skąd Ty miałeś narkotyki?.....	30

XI . ANEKS

Szkół Podstawowych z terenu Gminy Ojrzeń

Ankieta skierowana jest do uczniów klasy VII i VIII Szkoły Podstawowej . Jej celem jest zbadanie skali sięgania po substancje uzależniające. Badanie ankietowe przyczyni się do zidentyfikowania stopnia kontaktu młodzieży z alkoholem oraz narkotykami.

Prosimy Cię o wypełnienie anonimowej ankiety. Należy uważnie przeczytać wszystkie pytania i udzielić szczerzej odpowiedzi.

Metryczka:

1. Płeć:

- a) kobieta
- b) mężczyzna

2. Klasa:

- a) VII Szkoły Podstawowej
- b) VIII Szkoły Podstawowej

3. Wiek

..... lat

I. ALKOHOL

1. Czy kiedykolwiek piłeś/aś alkohol?

- a) Nigdy nie próbowałem/łam,

- b) Spróbowałem/am raz ale nie piję,
- c) Piję kilka razy w roku,
- d) Piję kilka razy w miesiącu,
- e) Piję kilka razy w tygodniu.

2. Pierwszy raz spróbowałeś alkoholu, gdy miałeś:

- a) Mniej niż 10 lat,
- b) Między 10 – 15 rokiem życia,
- c) Jeszcze nie próbowałem.

3. Z kim piłeś/aś lub pijesz alkohol?

- a) Sam,
- b) Z kolegą/koleżanką,
- c) Ze starszym rodzeństwem,
- d) Z rodzicami.

4. Jaki piłeś/aś lub pijesz alkohol?

- a) Piwo,
- b) Wódka,
- c) Wino,
- d) Inne (jakie?).....

5. Co było przyczyną spożywania przez Ciebie alkoholu?:

- a) Kłopoty i niepowodzenia w szkole,
- b) Picie bliskich osób,
- c) Żeby mieć dobry humor,
- d) Żeby nie wyróżniać się ze środowiska,
- e) Nuda,
- f) Inne (jakie?).....

6. Czy Twoi rodzice lub opiekunowie:

- a) W ogóle nie piją,
- b) Piją kilka razy w roku,
- c) Piją kilka razy w miesiącu.

7. Czy upiłeś się chociaż raz w życiu?

- a) Tak,

b) Nie.

8. Jeśli spożywałeś alkohol, to skąd go miałeś?:

- a) Zostałem poczęstowany przez kolegów,
- b) Zostałem poczęstowany przez dorosłych,
- c) Kupiłem,
- d) Poprosiłem o zakup dorosłą osobę,

9. W jakich sytuacjach Twoim zdaniem młodzież sięga po alkohol?

- a) Na spotkaniach z rówieśnikami,
- b) Na uroczystościach rodzinnych,
- c) Na dyskotecce,
- d) Na przerwach w szkole,
- e) W chwili bezradności,
- f) W domu podczas nauki,
- g) Z okazji dobrze napisanej klasówki,
- h) Na imprezach sportowych,
- i) W chwili braku jakichkolwiek zajęć
- j) Bez okazji.

II. NARKOTYKI

1. W środowisku moich rówieśników:

- a) Nie słyszałem/am o nikim kto się narkotyzuje,
- b) Znam kogoś kto zażywa środki odurzające,
- c) Mam bliskiego kolegę/koleżankę który/a zażywa narkotyki,
- d) Wiem o istnieniu grupy narkomanów.

2. Ja sam/a:

- a) Nigdy nie używałem/am środków odurzających,
- b) Kiedyś próbowałem/am,
- c) Czasami zdarza mi się brać narkotyki,
- d) Zażywam narkotyki w miarę systematycznie.

3. Jeśli kiedykolwiek zdarzyło Ci się użyć narkotyków, to z jakiego powodu to zrobiłeś/aś?:

- a) Z ciekawości,
- b) Z powodu problemów w szkole,
- c) Z powodu problemów w domu,
- d) Chciałem zaimponować kolegom,
- e) Z innych powodów (jakich?) .....

4. Z jakimi narkotykami miałeś styczność, bądź wiesz o ich istnieniu?:

- a) Marihuana,
- b) LSD,
- c) Amfetamina,
- d) Grzyby halucynogenne,
- e) Ecstasy,
- f) Kokaina,
- g) Heroina,
- h) Substancje wziewne,
- i) Dopalacze
- j) Leki uspokajające bez wskazania medycznego

5. Czy według Ciebie dopalacze to narkotyki?

- a) tak
- b) nie

6. Czy Ty lub ktoś z twoich znajomych zażywał kiedykolwiek dopalacze?

- a) tak
- b) nie

7. Czy w twoim środowisku można łatwo dostać dopalacze:

- a) tak
- b) nie

8. Gdzie najczęściej można spotkać się z narkotykami?:

- a) w szkole,
- b) w swojej miejscowości,
- c) na dyskotecę,

- d) na spotkaniu towarzyskim,
- e) w innych miejscach(jakich?) .....

9. Skąd Ty miałeś/aś narkotyki?

- a) od kolegów,
- b) od osób dorosłych z rodziny,
- c) od osób dorosłych, tzw. „dealerów”.

10. Dlaczego Twoim zdaniem młodzież sięga po alkohol lub narkotyki? (Zaznacz właściwą rubrykę krzyżykiem)?

	ALKOHOL	NARKOTYKI
Bo taka jest moda		
Aby zaimponować w środowisku		
Z powodu trudności w nauce		
Z powodu problemów osobistych		
Z powodu problemów rodzinnych		
Pod wpływem mediów		
Pod wpływem reklamy alkoholu		
Pod wpływem stresu		
Inne (jakie?).....		

12. Jak oceniasz poniższe poglądy? (Wyraź swoją opinię na każdy z wymienionych poglądów i zaznacz wybraną rubrykę krzyżykiem).

	Zgadzam się	Nie zgadzam się	Nie mam zdania
Alkohol pomaga w trudnych sytuacjach			
Mogę uzależnić się od alkoholu			
Należy zalegalizować miękkie narkotyki			
W dzisiejszych czasach trzeba umieć pić			

alkohol			
Mogę uzależnić się od narkotyków			
Warto spróbować jak działa narkotyk			
Można w sposób bezpieczny używać narkotyki			
W młodości należy spróbować wszystkiego			
Picie alkoholu jest nieszkodliwe			
Tylko ludzie niezaradni sięgają po alkohol			
Tylko ludzie niezaradni sięgają po narkotyki			

Tabela 5. Wiedza o istnieniu problemu narkomanii wśród młodzieży w opinii respondentów